

בקור אצל פסיכואנליטיקאי בלי תור ואנליזה של חלום הקוטב הדרומי

מרד החלומות

בגלל חלומות זועזוע שהייתי חולם, התחיי לו אצלי נודודי-שינה. כל לילה היה פוקד אותי חלום-ביעותים אחר, שהיה מדיה שינה מעיני והייתי בא לישיבות המערכת עם עגור לים שחורים סביב עיני. המצב הגיע עד לידי כך שהחברים חשבו שהתאהבתי בנישואי. כל מה שניסיתי לעשות כדי להקל מעלי את הסבל, ולגרש את החלומות, לא עזר אל להיפך, עוד החמיר.

כשבאו מים עד נפש וחי נדיו ללא נשוא, ריחם עלי חבר אחד, ונתן לי עצה שאיך ואבקש טיפול אצל פסיכואנליטיקאי. שמעתי בקולה, והלכתי להירשם אצל פסיכואנליטיקאי, טיפול לטיפול. באתי אל הפסיכואנליטיקאי והוא אמר לי שהוא רושם אותי בתור, ושאווא אליו בעוד חודשיים וחצי, ביום רביעי, בשעה ארבע ושלושים אחר הצהריים. שאלתי אותו: "אילו מין חכמה היא זו, לתת לי לחכות חודשיים וחצי? ענה לי שהוא רק יכול לפתור לי את תיסבוכות הנפש, לא את תיסבוכות הזמן? אם אין לי סבלנות לחכות חודשיים וחצי, אז הוא מוכן לתת לי כתובת של קולגה אחד שלו שאינו כליכך מטופל ב-פאצייניגים והוא יטפל בי מיד.

הלכתי אל הקולגה של הפסיכואנליטיקאי וסיפרתי לו על ביעותי-הלילה שלי. אמרתי שאני רוצה טיפול. שאל אותי הקולגה: "איך הגעת אליו?" עניתי לו שהקולגה שלו שלח אותי אליו, כי אצלו היה תור ארוך ולא יכול היה לקבל אותי לפני חודשיים וחצי. כאשר שמע זאת הקולגה, כעס מאוד, ואמר ששקר טפל בו הפסיכואנליטיקאי. הלוא הקלינטורה גדולה מאוד אצלו, אפילו יותר מאשר אצל הרוא. ואם אני רוצה לקבל טיפול, עלי לחזור אליו בעוד שלושה חודשיים ורבע, ביום שני בבוקר, בשעה עשר ושלושים. אמרתי לו: "הלא נאמר לי שאצלק התור יותר קטן?" אמר לי, שזה לא רק שקר, אלא ניבנות. שהרי הפסיכואנליטיקאי קאי שהוא לא רצה אלא להשמיץ אותי, וכאילו לומר: לי אין זמן לקבל אותך, מפני שאני רופא טוב והרבה מחכים אצלי בתור; אבל אצל הקולגה שלי תוכל לקבל טיפול מיד, כי אין הוא רופא טוב ואין אצלו תור של חולמים.

כשמעתי את זה, נהיה לי עוד יותר חושך בעיניי ואמרתי שאם ניח לי לחכות כל כך הרבה זמן, אמות כדאי מעוגמת-ה-נפש. כשמע את זה, נפתח בו הלב והי רחמן שלו. הוא אמר שפיקח נפש דוהת אצלו הכל ואם אסכים לשלם עשר לירות לביקור, יואיל לקבלני מיד.

הסכמתי לשלם עשר לירות לביקור ו-הוא קיבלני מיד. עכשיו אחת לחדר, השכיב אותי על ספה, וביקש ממני לספר לו את חלום-הביעותים האחרון שלי. אני נשבע לכם, שזכרו של חלום-הביעותים האחרון שלי חלמתי דרך אחרי כל אותו יום, אבל דחקא ברגע זה - פרח מוזיכרוני. כשסיי פרתי את הדבר לרופא, חיך ואמר שזה מעודד מאוד ששכחתי, וקוראים לזה נטיב טראנספרנץ, וזה מוכיח שאני מתנגד לרפוי, וזה סימן שהטיפול כבר משפיע. בינתיים, עד שאזכר בחלום האחרון, הוא מוכן לשמוע חלום אחר.

כמו שבבקש ממני הרופא לספר לו איזה חלום וכבר פרחו כל החלומות הקודמים והלכו בעיקבות הראשון. על זה ניחם אותי, ואמר שוב שזה סימן מעודד מאוד. לקח ממני עשר לירות ותמורתו נתן לי עצה, שלמחרת בבוקר מיד לכשאתעורר, ארשום על את החלום שחלמתי במשך הלילה - לבל ילך לאיבוד במשך היום.

עשיתי כמיצחתי. הלכתי הביתה ובלילה כששכבתי לישון ונרדמתי, הלמתי חלום-ביעותים. לשקמתי בבוקר, לקחתי גיר ועט לרשום את החלום - והנה אינני זוכר כלום מן החלום, לבד מן האימה שנדפה ממנו.

ככה זה נמשך כמה לילות וכמה בקרים, עד שהלכתי אל הרופא וסיפרתי לו שהי

נגאטיב טראנספרנץ שלי כליכך חזק, ש-אני שוכח כל חלום מיד ברגע היקיצה. על זה ענה לי הרופא שאין עלי להיבהל - כי כזאת קורה כימעט לכל אחד; הוא גם השת לי עצה: שלפני לכת לישון, אניח לידי גיר ועפרון ומיד אחרי שאלחום חלום, אקייץ, וארשום אותו.

עשיתי כמיצחתי. הנחתי לידי גיר ועפרון, ומיד אחרי שחלמתי את חלום-הביעותים הרגיל שלי, התעוררתי ורשמתי וחזרתי לישון. כשקמתי למחרת בבוקר, נטלתי לידי את מה שרשמתי והנה אני יכול לקרוא דבר - כי רשמתי את הדברים בחושך, וכל האותיות התבלבלו. על זה אמר לי, שעלי להשאיר את האור דלוק כשאני הולך לישון.

השאירתי את האור דלוק כשהלכתי לישון, אבל לא הצלחתי להירדם בגלל האור. ו-משלא עצמתי עין כל הלילה, שוב לא הלמתי דבר, ולא היה לי מה לרשום לאור האור.

זה המרכבה לדרכה ונסעה. אני תוהה כה וכה, לדעת מה לעשות, והנה אני רואה שאינני לבדי, כי עוד אשה זקנה אחת איתו רה את המרכבה. האשה, הנראית בעיני כאלמנה (כי הינה לבושה שחורים) מודאגת מאוד, אך אני אומר לה שלא תדאג, כי טוף-סוף לא נשאר לבד ואנו יכולים להמי שיך את דרכנו ברגל יחידי.

אנו צועדים יחד לעבר הקוטב הדרומי, על גבי מיטת-הקרח הקפוא, וסביבנו חושך מצרים; רק בוחק הקרח הלבן מאיר את הדרך. כך אנתנו הולכים, עד שבדרך אנו רואים אור. אנו מגיעים אל האור - והנה מועדון לילה לפנינו. האלמנה הזקנה רוצה להיכנס ולראות, כיין שמעולם לא ביקרה במועדון-לילה, אך אינן מתנגד לכך בנימוק שעלי למהר ולהגיע למחוז חפצי לפני עלות השחר.

כיוון שהתעקשתי, אנו ממשיכים ללכת עד שאנו מגיעים בסוף לקוטב הדרומי. ה-

אנו צועדים יחד לעבר הקוטב הדרומי על גבי משטח הקרח הקפוא וסביבנו חושך ורק בוחק הקרח מאיר את הדרך

קוטב הדרומי הוא בסך הכל עיירה קטנה, שהממשלה בנתה מכספי הקציב הפיתוח. הוא מורכב מרחוב ראשי אחד, כמו בעפולה, ומשני צדדיו - בתים קטנים, מלבד מלון אחד גדול בן שש קומות, שבו אני מבלה את הלילה.

בבוקר אני קם ויוצא לטייל ברחוב. הי חושך עדיין פרוש, מפני שבקוטב הדרומי הכל הפוך והשמש זורחת רק בלילה. אני ממשיך לטייל ברחוב, עד שאני מגיע ל-קצהו - רשם אני רואה חנות אחת פתו-חה, חנות של רהיטים ישנים. אני ניכנס פנימה ושואל את בעל החנות מתי סוגרים כאן את החנויות? או הוא עונה לי, ש-כאן בקוטב, הכל הפוך. היום הוא לילה והלילה יום; ואת החנויות סוגרים רק ב-בוקר, השכם. כשאני יוצא מהחנות, אני מרגיש שאני נושא משא כבד, ואז אני נד-כר שקניתי בחנות תנין באורך של ארבעה מטר.

כשגמרתי לספר את החלום, ראיתי את הרופא כשהוא מתכך את כפתי ידיו בהנאה. "עשיו", אמר, "נעשה אנליזה של החלום בדרך האסוציאציה." הוא שאל אותי, אם אני יודע מה זו אסוציאציה? עניתי לו, שנדמה לי שאני יודע. אבל לא היה מוזק לי לדעת למה הוא מתכנן בדיוק. על זה ענה לי, ש-הוא מתכנן לזה, שאומר לו ללא בושה וללא כל נסיון לביקורת עצמית כל מה שעולה בדעתי, כשעליו לפני פרטי החלום.

הוא התחיל בזה ששאל אותי מה עולה בדעתי כשאני חושב על מאדגאסקר? חשבתי ועלה בדעתי אי, "ומה עולה בדעתך כש-אתה חושב על אי?" חשבתי ועלה בדעתי חלה של שבת, שדומה בצורתה לאי של מאדגאסקר. "ומה עולה בדעתך כשאתה חושב על חלה של שבת?" על זה כבר לא עלה בדעתי כלום. רציתי אומנם לגרום נחת-רוח לרופא, ולומר לו שעלה בדעתי קמח, אבל חשבתי שבשביל העשר לירות שאני משלם לו כל ביקור, מגיע לי ה-תענוג הזה, שלא לגרום לו נחת-רוח. לעשות לכס קיצור דרך, בלי שיפור עליכם הסיגנון שלי למעמסה, אניש לכס את האסוציאציות של אותו ביקור ואותו חלום בצורת סבלה:

הציר הדרומי	הציר הצפוני
שונת הרוחות	שונת הרוחות
מצפן	מצפן
מחס	מחס
חוסית-פפירה	חוסית-פפירה
חליפה	חליפה
שבת	שבת
חלה של שבת	חלה של שבת
מרכבת דואר	מרכבת דואר
אלמנה זקנה	אלמנה זקנה
צבי	צבי
אבל	אבל
ארון מתיים	ארון מתיים
ארון בגדים	ארון בגדים
שולחן	שולחן
מפה לבנה	מפה לבנה
חלה של שבת	חלה של שבת

אף-על-פי שהנחתי לפניכם רק טבלה חלי-קית, אתם כבר יכולים לראות את החו-קיות שבאסוציאציות שלי, שכמה שאינן נמשכות, תמיד הן נגמרות באותו דבר, ב-חלה של שבת - להוציא רק את שרשרת האסוציאציות שעוררה חנות הרהיטים הי-ישנה, שנגמרה במחוך בעל הרבה שרוכים. תחילה חשבנו שנפלה כאן טעות, אבל כמה שחזרו ובחנו את השרשרת, תמיד הגענו לביחוק עם הרבה שרוכים.

כיוון שהיוצא מהכלל רק מאשר את ה-כלל, לא היססנו להגיע לכלל מסקנה, ש-החלה של שבת היא שורש הרע, ובה טמון המפתח לביעותי-הלילה שלי, אך כדי לחשוף את התסבוכות הנפשיות, שמקורה ערוץ ב-שלוש מילים תמומות אלו - חלה של שבת, לא די היה בחלום אחד. לכן ציחה עלי הרופא הפסיכואנליטיקאי להביא לו עוד חלומות, שצירוף פתרונו כולם אולי יבתק את הקשר הגורדי.

כשחזרתי הביתה מאותו ביקור, חזר גם חלום הקוטב הדרומי, והוא שגילה, כפי הנראה, לשאר חלומותי את קורות ביקורי בחדר הרופא. כששמעו החלומות את הרי-פתקאות שעברו על חלום המסע לקוטב הדרומי, חף מהם כל הפחד שפחדו מן האנליזה, ובמקומה התעוררה הסקרנות ויצר השעשוע, והם לא רק שחזרו אלי מן הי-שיכחה, אלא עוד באו והתנפלו על ויכרוני כולם ביחד, וכל חלום רצה שאניש אותו ראשונה לרופא. כיוון שכולם התנפלו עלי ביחד, וכל אחד צעק: "אני קודם!" לא הייתה לי ברירה אלא לבקש מהם שיסתדרו לפי התור. הקודם בראש והמאחר בסוף. כיוון שהחלומות אינם שתיים, לא בגודל ו-לא בעוצמה, התחילו הגדולים והחזקים לבהם לחוק הצידה את הקטנים והחלשים ולתפוס מקום בראש. על זה כבר לא יכולתי לשתוק, ופסקתי להם בדורות ש-אפסיק את ביקורי אצל הרופא עד שלא ישליטו בינתיים סדר, כדי שלא יחשוב אותי הרופא למשוגע.

מאז אני יושב ומחכה שישליטו סדר, אך העניין אינו מתקדם בכלל.

כה אמר טוסנראהינדי

כל כך הרבה זמן הייתי עני, עד שהת-רגלתי.